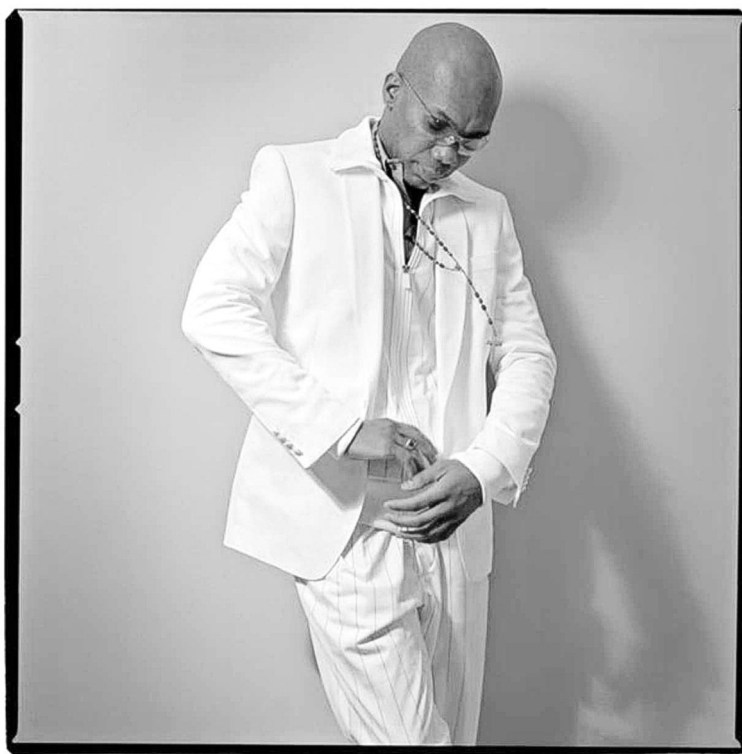

Maxi Linder 20 jaar!

Van de redactie

De koningin van Paramaribo is de debuutroman van de Clark Accord (1961 – 2011) uit 1999. Het afgelopen jaar was het 20 jaar geleden dat deze bekende roman verscheen. In deze editie besteden wij aandacht aan dit boek. Het verhaal dat de in Paramaribo geboren schrijver vertelt, is de waar gebeurde geschiedenis van Wilhelmina Angelica Adriana Merian Rijburg alias Maxi Linder, Surinames beroemdste prostituee. Op 25 januari 2020 sluit de Clark Accord Foundation Nederland het jubileumjaar af. De Clark Accord Foundation Nederland heeft mensen op Facebook opgeroepen om iets te schrijven over de schrijver of over zijn oeuvre. Zij is van plan om de reacties te bundelen. U mag als lezer ook uw bijdrage insturen op info@clarkaccordfoundation.nl. Zo heeft woordkunstenaar Euredice Tauwnaar zich laten inspireren door de debuutroman van Accord door een lang gedicht te schrijven over de vrouw, de Sranan uma. Helaas kunnen wij vanwege de ruimte niet het hele gedicht plaatsen, maar slechts een deel. Het hele gedicht is te vinden op www.clarkaccordfoundation.nl. Intussen is er ook een luisterboek verschenen van *De koningin van Paramaribo*. De link waarlangs het luisterboek te beluisteren is: <https://www.storytel.com/nl/nl/books/871049-De-koningin-van-Paramaribo>.

De roman is vele malen herdrukt en in toneel- en musicalvorm opgevoerd. Vele mensen hebben dus inmiddels kunnen genieten van dit geweldige boek.

“MAXI”

Maxi Linder
Maxi Linder is in verschillende vrouwen
In verschillende dimensies
en in verschillende gebeurtenissen
opnieuw gemanifesteerd.

Als de 18-jarige jonge vrouw,
3de generatie afstameling
van een tot slaafgemaakte,
opgevoed door oma,
die de keus maakte, haar toekomst te ontwikkelen,
in een land, waarvan een positief zelfbeeld
veelal afhankelijk was van Eurocentrische schoonheidsnormen.

De Maxi Linder in haar
heeft haar doen concluderen,
dat zij te allen tijden weet
wie zij is,
wat zij wil,
maar daarvoor vooral haarzelf blijft.

Euredice Tauwnaar is schrijver, dichter en woordkunstenaar. Zij is bezig haar wereld van het schrijven te veroveren met haar opvallende zelfreflecties, innerlijke vraagstellingen en metaforische kunstzinnige uitspraken. Tijdens de Clark Accord Session van 11 mei 2019 Twintig jaar De Koningin van Paramaribo heeft zij haar eigen betekenis aan het verhaal gegeven. Lees mee hoe De Koningin van Paramaribo haar sporen heeft nagelaten in de gedachtegang bij een 2de generatie, geëmigreerde jonge vrouw van Surinaamse komaf.

Hoe ontstond *De koningin van Paramaribo*?

Toen Accord als visagist aan de slag ging in de jaren negentig van de vorige eeuw, ontstond het idee voor zijn boek. Hij zag op Broadway in New York de musical 'Evita'. Deze musical maakte veel indruk op hem en bracht hem op het idee om een boek over een sterke vrouw, een sterke Surinaamse vrouw te schrijven. Hij ging op zoek naar die vrouw en vond haar: Het werd Wilhelmina Rijburg, alias Maxi Linder. Helaas was ze toen al overleden, maar de orale bronnen hielpen Accord om een verhaal te schrijven. Er was nooit iets over haar geschreven. Al het materiaal moest Accord halen uit de verhalen van mensen, die haar zelf hadden gekend. Accord beschrijft in *De koningin van Paramaribo* dat de moedige en mooie Maxi Linder het geld dat zij als prostituee verdiende 'als een scabreuze Robin Hood verdeelde onder de armen. Clark Accord verzamelde een keur aan bonte verhalen over zijn personage. Hij deed maanden onderzoek in Paramaribo, zwierf rond in de hoerenbuurt en bezocht het huis waar Maxi Linder had gewoond. Onno Blom interviewde Clark Accord en hij schreef in de Nederlandse krant *Trouw* van 21 januari 1999 het volgende over wat Accord over zijn debuutroman zegt: 'Mijn boek moest een monument worden voor Maxi Linder,' zegt hij. 'Ik wilde haar niet als een heilige neerzetten, maar ook niet als een duivelin. Ze was beiden.' Dat is de reden waarom Accord in zijn boek het leven van Maxi Linder beschrijft vanuit verschillende perspectieven. Een hele rij klanten, matrozen, hoeren, maar ook een

buurvrouw en een jongetje dat zij onder haar hoede nam, komen aan het woord. 'Ik wilde eerst - met Evita nog in mijn hoofd - een theaterstuk van het verhaal maken.' Accord zoekt opnieuw tussen de stapels papieren en vist er een mapje met uitgetikte dialogen uit. 'Pas daarna kwam ik op de huidige vorm. Alle interviews met mensen die Maxi Linder hadden gekend, waren al verhalen op zich. Die kon ik zo gebruiken. Door ze intact te laten, kon ik goed de verschillende kanten van hetzelfde verhaal laten zien. Ik maakte Maxi Linder mooi, zoals ik modellen mooi kan maken. Steeds had ik het gevoel dat zij zélf aanwezig was als ik zat te schrijven.'

[Jerry Dewnarain]

Het onderstaande gedicht is geschreven door de dichter Slory. Dit gedicht verscheen in *de Ware Tijd* na de begrafenis van Clark Accord. Tijdens de *Brasa mi ori / Groet me met* tentoonstelling (28 oktober 2019 tot half januari 2020) in Arti et Amicitiae, Amsterdam is er een dag gewijd aan Michael Slory. Rudy Choetoe droeg dit gedicht van Slory aan Clark Accord voor: Clark Accord now yandasey.

Dridewroko

Yu didomru en na ini den wensre fu tego

fu na tra opobaka na ini masra Gado.
den boskopu di a libi gi wi

na fu prati
na ini wan bada
na ini wan prakseri broki
fu poti marki
dati na wan trafasi sani musu go
Te wi poti anu makandra

dey sa krin gi wi
moro bun sa kon

Michael Slory

dat liefde en geluk
een vluchtig bezoek is
van komen en gaan.
En in het hol van de Leeuw
treedt Maxi Linder 'De koningin van Paramaribo' zich aan

De olie waar hun motor op draait
bezit ingrediënten
waarmee de koninginnen van nu
nog steeds hun mondje mee weten te roeren

Met de hand in hun heup
vloeiend algemeen Nederlands,
beargumenteren zij hun individualiteit,
beschermen zij hun unieke 'IK'
en doorbreken zij taboes.

Er is minimale begrip voor de Koningin van Paramaribo
Zij heeft getracht haar prinses te behoeden
tegen de 1-0 achterstand
waar zij eens in haar leven
mee te maken zou krijgen.

Het hol van de Leeuw kent vele wolven in schaapskledij
Zij worden herkend door de Maxi Linders in ons

Met strijdvoudigheid, bewustwording en eigengereid
wordt respect afgedwongen en opgeëist.

En ala den presi den uma dis e k'mopo,
zijn de fortien met hun energie beschermd.

Dat diploma is nodig
om ervoor te zorgen,
dat niemand,
vooral geen man
jouw keuzes voor jou maakt

le mus de wan uma fu yu srefi!!!
'Wees een vrouw van jezelf'

Den moi Maxi Linder fu tide, den de yere!

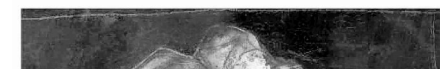
'Maxi'
'Maxi Linder'
'Moiiii misi!

Eensgezind en eens gebeurd.
Is Maxi Linder nooit verloren.
Het is de innerlijke kracht
die wij weten te behouden

Gemanifesteerd in vele personages
in verschillende tijden.

De Koningin van Paramaribo
Een vrouw om van de houden!!!!

[Euredice Tauwnaar]

Clark Accord

De koningin van Paramaribo

